

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ ОБОРОТНИМИ КОШТАМИ ПІДПРИЄМСТВА

Кильницька Є.В.

*Харківський національний університет будівництва та архітектури,
м. Харків*

Проводячи дослідження проблематики управління оборотними коштами, необхідно, перш за все, визначити їх сутність як економічного показника та об'єкта управління. Найбільш поширеним є твердження, що оборотні кошти – це вартість, що авансується в грошовій формі, приймає в процесі безперервного, планомірного кругообігу коштів форму оборотних виробничих фондів і фондів обігу. Такий підхід, на думку автора, виявляє найбільш суттєві ознаки цієї економічної категорії та комплексно відображає її зміст: по-перше, об'єктивну необхідність даної категорії в умовах функціонування товарно-грошових відносин; по-друге, вартісну природу оборотних коштів як провідну їх форму; по-третє, авансований характер оборотних коштів; по-четверте, економічну єдність оборотних виробничих фондів і фондів обігу; по-п'яте, планомірність кругообігу ресурсів підприємства. Концептуальні засади дослідження проблеми управління оборотними коштами в найбільш концентрованому вигляді можуть бути виражені шляхом формування та ідентифікації основних теоретичних положень, а саме: мети, завдань, принципів та критеріїв управління. Управління оборотними коштами – це комплекс заходів, спрямований на забезпечення умов оптимізації та безперервності процесу їх обороту, формування їх достатнього обсягу, раціональної структури організації їх використання. З цією позицією можна погодитися, оскільки таке трактування дає чітке уявлення про процес управління оборотними коштами, але вищеперелічені визначення також заслуговують на увагу, оскільки в їх основу покладену головну мету управління оборотними коштами. Оскільки управління являє собою цілеспрямований процес, метою управління оборотними коштами є досягнення балансу між прибутковістю та ризикованістю діяльності.

Досягнення основної мети управління оборотними коштами забезпечується вирішенням відповідних завдань, визначенню яких присвячені праці українських та російських вчених, але цим працям властива неоднозначність. Систематизація завдань управління оборотними коштами дозволила виділити два підходи: безпосереднього впливу з позиції ефективності управління оборотними коштами та опосередкованого впливу управління оборотними коштами на ефективність діяльності підприємства.

Досягнення головної мети та завдань управління оборотними коштами підприємства передбачає дотримання певних критеріїв управління – підвищення ліквідності, платоспроможності, рентабельності, оборотності оборотних коштів. Комплекс завдань, принципів, критеріїв управління оборотними коштами та механізми їх реалізації знаходять відображення в послідовному управлінні оборотними коштами.